

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

2018/0172(COD)

10.7.2018

*****I**

NÁVRH SPRÁVY

o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o znižovaní vplyvu určitých
plastových výrobkov na životné prostredie
(COM(2018)0340 – C8-0218/2018 – 2018/0172(COD))

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

Spravodajkyňa: Frédérique Ries

Označenie postupov

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
- ***II Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
- ***III Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy k návrhu aktu

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v dvoch stĺpcoch

Vypustenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v ľavom stĺpci. Nahradenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v oboch stĺpcoch. Nový text sa označuje ***hrubou kurzívou*** v pravom stĺpci.

Prvý a druhý riadok záhlavia každého pozmeňujúceho návrhu vymedzujú príslušnú časť v návrhu aktu predloženého na prerokovanie. Ak sa pozmeňujúci návrh týka platného aktu, ktorý sa má návrhom aktu zmeniť, záhlavie navyše obsahuje tretí riadok uvádzajúci platný akt a štvrtý riadok uvádzajúci príslušné ustanovenie tohto aktu.

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v podobe konsolidovaného textu

Nové časti textov sa označujú ***hrubou kurzívou***. Vypustené časti textu sa označujú symbolom **■** alebo sa prečiarkujú. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí ***hrubou kurzívou*** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.

Čisto technické zmeny, ktoré vykonávajú útvary s cieľom vypracovať konečný text, sa však nevyznačujú.

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	5
DÔVODOVÁ SPRÁVA	38
PRÍLOHA: ZOZNAM SUBJEKTOV ALEBO OSÔB, KTORÉ SPRAVODAJKYNI POSKYTLI PODNETY	42

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

**o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie
(COM(2018)0340 – C8-0218/2018 – 2018/0172(COD))**

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2018)0340),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 192 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C8-0218/2018),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a stanovisko Výboru pre hospodárske a menové veci, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Výboru pre rybné hospodárstvo a Výboru pre právne veci (A8-0000/2018),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh smernice

Odôvodnenie 1

Text predložený Komisiou

(1) Vysoká funkčnosť a pomerne nízke náklady na plasty znamenajú, že tento materiál je čoraz viac súčasťou

Pozmeňujúci návrh

(1) Vysoká funkčnosť a pomerne nízke náklady na plasty znamenajú, že tento materiál je čoraz viac súčasťou

¹ Ú. v. EÚ C 0, 0.0.0000, s. 0.

² Ú. v. EÚ C 0, 0.0.0000, s. 0.

každodenného života. Zvýšená miera jeho využitia v použitíach s krátkym životným cyklom, ktoré nie sú určené na opätovné použitie alebo nákladovo efektívnu recykláciu znamená, že súvisiace modely výroby a spotreby sú čoraz neefektívnejšie a lineárnejšie. Z toho dôvodu v kontexte akčného plánu obehového hospodárstva³² Komisia v európskej stratégii pre plasty³³ dospela k záveru, že trvalé zvýšenie tvorby plastového odpadu a jeho únik do nášho životného prostredia, najmä do morského prostredia, sa musí riešiť v záujme dosiahnutia skutočného obehového životného cyklu plastov.

³² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, „Kruh sa uzatvára – Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo“ [COM(2015) 0614 final].

³³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve“ [COM(2018) 28 final].

každodenného života. **Celosvetová produkcia plastov sa výrazne zvýšila a v roku 2017 dosiahla 348 miliónov ton. Európsky podiel na tejto produkcii predstavoval 18,5 % (64,4 milióna ton, zvýšenie o 4,3 % v porovnaní s produkciou v predchádzajúcom roku).** Zvýšená miera jeho využitia v použitíach s krátkym životným cyklom, ktoré nie sú určené na opätovné použitie alebo nákladovo efektívnu recykláciu znamená, že súvisiace modely výroby a spotreby sú čoraz neefektívnejšie a lineárnejšie. Z toho dôvodu v kontexte akčného plánu obehového hospodárstva Komisia v európskej stratégii pre plasty dospela k záveru, že trvalé zvýšenie tvorby plastového odpadu a jeho únik do nášho životného prostredia, najmä do morského prostredia, sa musí riešiť v záujme dosiahnutia skutočného obehového životného cyklu plastov.

³² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, „Kruh sa uzatvára – Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo“ [COM(2015) 0614 final].

³³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve“ [COM(2018) 28 final].

Or. en

Odôvodnenie

Hoci ide o celosvetový problém, Európska únia musí prevziať svoju zodpovednosť a stať sa medzinárodným lídrom v oblasti boja proti námornému odpadu.

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh smernice

Odôvodnenie 1 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(1a) Plasty zohrávajú v hospodárstve užitočnú úlohu a zabezpečujú základné aplikácie v mnohých odvetviach. Plasty sa predovšetkým používajú v obaloch (40 %) a v odvetví výstavby a stavebníctva (20 %). Významné je taktiež použitie plastov v automobilovom priemysle, v odvetví elektrických a elektronických prístrojov a v poľnohospodárstve. Výrazné negatívne vplyvy niektorých plastových produktov na životné prostredie, zdravie a hospodárstvo si však vyžadujú zriadenie právneho rámca na zníženie týchto nezamýšľaných dôsledkov, a to aj prostredníctvom obmedzenia uvádzania konkrétnych výrobkov na jedno použitie, v prípade ktorých sú k dispozícii alternatívy, na trh.

Or. en

Odôvodnenie

Je dôležité zdôrazniť, že toto nie je legislatívny návrh namierený proti plasty, čo je materiál, ktorý naše životy priam revolučne premenil tak, ako len málo iných vynálezov. Plasty sú však všade a jednorazové plastové predmety dusia naše rieky, moria a oceány. Preto je naliehavo potrebné konať na európskej úrovni, a to aj prostredníctvom právnych predpisov.

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh smernice

Odôvodnenie 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(2) Obehové prístupy, v rámci ktorých sa uprednostňujú opätovne použiteľné výrobky a systémy opätovného použitia, povedú k zníženiu tvorby odpadu, pričom takáto prevencia je na vrchole hierarchie odpadového hospodárstva, ktorá je

(2) Obehové prístupy, v rámci ktorých sa uprednostňujú opätovne použiteľné výrobky **bez nebezpečných látok** a systémy opätovného použitia, povedú k zníženiu tvorby odpadu, pričom takáto prevencia je na vrchole hierarchie odpadového

zakotvená v článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES³⁴. Takéto prístupy sú okrem toho v súlade s cieľom trvalo udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov č. 12³⁵ na zabezpečenie trvalo udržateľných modelov spotreby a výroby.

³⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

³⁵ Program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 prijatý Valným zhromaždením Organizácie spojených národov 25. septembra 2015.

hospodárstva, ktorá je zakotvená v článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES³⁴. Takéto prístupy sú okrem toho v súlade s cieľom trvalo udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov č. 12³⁵ na zabezpečenie trvalo udržateľných modelov spotreby a výroby.

³⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

³⁵ Program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 prijatý Valným zhromaždením Organizácie spojených národov 25. septembra 2015.

Or. en

Odôvodnenie

Zámerom tejto smernice je bojovať proti vplyvu jednorazových plastov na životné prostredie. Na zaistenie jednotného obehového prístupu sa musia touto smernicou podporovať alternatívy voči jednorazovým plastom, ktoré nie sú toxické.

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh smernice

Odôvodnenie 5 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5a) Rada, na svojom zasadnutí, ktoré sa konalo 25. júna 2018, prijala závery týkajúce sa plnenia akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo, v ktorých jednoznačne podporila kroky prijímané na európskej a celosvetovej úrovni v oblasti obmedzovania využívania mikroplastov zámerne pridávaných do výrobkov, ako aj využívania oxo-plastov v Únii, a kroky uvedené v stratégii pre plasty, ktoré sa týkajú znižovania objemu mikroplastov z textílií, automobilových pneumatík a únikov predvýrobných peliet. Únia už koná, keďže v rámci režimu

REACH prebieha proces, v ktorom Komisia požiadala Európsku chemickú agentúru, aby vytvorila dokumentáciu o obmedzeniach podľa prílohy XV týkajúcu sa používania mikroplastových častíc zámerne pridávaných do spotrebiteľských výrobkov alebo výrobkov na profesionálne použitie akéhokoľvek druhu.

Or. en

Odôvodnenie

Kedže mnohé členské štáty už v tejto oblasti prijali právne predpisy, je dôležité, aby EÚ konala, na základe posúdenia agentúry ECHA, a do roku 2020 prišla s obmedzením používania mikroplastových častíc zámerne pridávaných do spotrebiteľských výrobkov alebo výrobkov na profesionálne použitie.

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh smernice

Odôvodnenie 5 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5b) Únia by mala k problému mikroplastov zaujať komplexný prístup a mala by všetkých výrobcov nabádať k tomu, aby prísne obmedzili mikroplasty v zloženiach svojich výrobkov, pričom osobitná pozornosť by sa mala venovať výrobcovi textilu a pneumatík, keďže syntetické odevy a pneumatiky prispievajú k 63 % mikroplastov, ktoré končia priamo vo vodnom prostredí.

Or. en

Odôvodnenie

Hoci mikroplasty (t. j. kúsky plastu menšie než 5 mm) nie sú zahrnuté do pôsobnosti stratégie pre plasty a neriešia ich konkrétne opatrenia v rámci tejto stratégie, je dôležité uviesť, že by Európska únia mala mať k tomuto problému komplexný prístup, a to kvôli vplyvu morského plastového odpadu na životné prostredie, morskú faunu a ľudské zdravie.

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh smernice

Odôvodnenie 7

Text predložený Komisiou

(7) S cieľom zamerať úsilie tam, kde je to najviac potrebné, by sa táto smernica mala vzťahovať iba na najviac nachádzané jednorazové plastové výrobky, pričom sa odhaduje, že v počtoch na plážach v Únii predstavujú približne 86 % nájdených jednorazových plastov.

Pozmeňujúci návrh

(7) S cieľom zamerať úsilie tam, kde je to najviac potrebné, by sa táto smernica mala vzťahovať iba na najviac nachádzané jednorazové plastové výrobky, pričom sa odhaduje, že v počtoch na plážach v Únii predstavujú približne 86 % nájdených jednorazových plastov **a potenciálne 50 % všetkých všeobecne plastových výrobkov nájdených na plážach v Únii.**

Or. en

Odôvodnenie

Nepotrebuje odôvodnenie.

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh smernice

Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou

(9) S cieľom jasne vymedziť rozsah pôsobnosti tejto smernice by sa mal definovať pojem jednorazový plastový výrobok. Definícia by **nemala zahŕňať plastové** výrobky, ktoré sú koncipované, navrhnuté **a** umiestnené na trh, **aby sa v rámci svojho životného cyklu viacnásobne využili prostredníctvom opätovného naplnenia alebo opätovného použitia na ten istý účel, na ktorý sú koncipované.**

Pozmeňujúci návrh

(9) S cieľom jasne vymedziť rozsah pôsobnosti tejto smernice by sa mal definovať pojem jednorazový plastový výrobok. Definícia by **mala zahŕňať jednorazové výrobky vyrobené úplne alebo čiastočne z plastu**, ktoré sú koncipované, navrhnuté **alebo** umiestnené na trh **s tým, že sa majú použiť iba raz, alebo ktoré sa pred vyhodnotením reálne používajú iba raz. Typické vlastnosti jednorazových predmetov sú: náchylnosť k vytváraniu odpadu v prevažnej miere končiaceho v morskom prostredí; krátka fáza využitia; spotreba prevažne mimo domov; alebo existencia opätovne použiteľných alebo neplastových alternatív.**

Odôvodnenie

Kvôli jednoznačnosti a z právnych dôvodov je lepšie mať pozitívnu definíciu. Aj pre spotrebiteľov a výrobcov bude užitočné, ak budú existovať jednoznačné kritériá na určenie toho, či daný predmet možno považovať za jednorazový plastový predmet alebo nie.

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh smernice

Odôvodnenie 11

Text predložený Komisiou

(11) V prípade určitých jednorazových plastových výrobkov ešte nie sú k dispozícii vhodné a udržateľnejšie alternatívy a očakáva sa zvýšenie spotreby väčšiny takýchto jednorazových plastových výrobkov. Na zmenu tohto trendu a na podporu úsilia smerom k udržateľnejším riešeniam by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby prijali nevyhnutné opatrenia na dosiahnutie významného zníženia spotreby týchto výrobkov bez toho, aby sa tým ohrozila hygiena potravín alebo bezpečnosť potravín, dobré hygienické postupy, správna výrobná prax, informácie pre spotrebiteľov alebo požiadavky na vysledovateľnosť stanovené v právnych predpisoch Únie týkajúcich sa potravín⁴⁴.

Pozmeňujúci návrh

(11) V prípade určitých jednorazových plastových výrobkov ešte nie sú k dispozícii vhodné a udržateľnejšie alternatívy a očakáva sa zvýšenie spotreby väčšiny takýchto jednorazových plastových výrobkov. Na zmenu tohto trendu a na podporu úsilia smerom k udržateľnejším riešeniam by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby prijali nevyhnutné opatrenia na dosiahnutie významného zníženia spotreby týchto výrobkov, ***ako sa už deje v prípade plastových tašiek podľa smernice 94/62/ES v znení zmenenom smernicou (EÚ) 2015/720^{43a}, a to*** bez toho, aby sa tým ohrozila hygiena potravín alebo bezpečnosť potravín, dobré hygienické postupy, správna výrobná prax, informácie pre spotrebiteľov alebo požiadavky na vysledovateľnosť stanovené v právnych predpisoch Únie týkajúcich sa potravín⁴⁴. ***Členské štáty by mali byť pri týchto opatreniach čo najambicióznejšie, čo by malo byť primerané závažnosti rizika vytvárania morského odpadu z rôznych výrobkov a spôsobov použitia patriacich do celkového cieľa v oblasti zníženia.***

^{43a} ***Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/720 z 29. apríla 2015, ktorou sa mení smernica 94/62/ES, pokiaľ ide o zníženie spotreby ľahkých***

⁴⁴ Nariadenie (ES) č. 178/2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1 – 24), nariadenie (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 1 – 54), nariadenie (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a iné príslušné právne predpisy týkajúce sa bezpečnosti potravín, hygieny a označovania (Ú. v. EÚ L 338, 13.11.2004, s. 4 – 17).

plastových tašiek (Ú. v. EÚ L 115, 6.5.2015, s. 11).

⁴⁴ Nariadenie (ES) č. 178/2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1 – 24), nariadenie (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 1 – 54), nariadenie (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a iné príslušné právne predpisy týkajúce sa bezpečnosti potravín, hygieny a označovania (Ú. v. EÚ L 338, 13.11.2004, s. 4 – 17).

Or. en

Odôvodnenie

Malo by sa zdôrazniť, že členské štáty môžu zameranie svojich opatrení riešiť fakticky slobodne, a že tieto opatrenia musia byť primerané riziku vzniku vytvárania morského odpadu, pričom prioritami by mali byť najzávažnejšie prípady.

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh smernice

Odôvodnenie 12 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(12a) Filtre na tabakové výrobky sú druhým najviac znečisťujúcim druhom jednorazových plastových výrobkov. Hoci podiel celulóзовých filtrov rastlinného pôvodu na tabakové výrobky na trhu sa zrejme zvyšuje, prijateľnosť dostupných alternatív nie je jednoznačná. Okrem toho, ohromný vplyv tabakových výrobkov s filterami na životné prostredie nemožno ignorovať, keďže ich filtre sa môžu rozpadat' na menšie kúsky plastu. Použité tabakové filtre taktiež obsahujú niekoľko chemikálií toxických pre životné prostredie, pričom aspoň 50 z nich sú známe humánne karcinogény, ako aj ťažké kovy, ktoré môžu z filtra uniknúť a poškodiť okolité pôdne, vzdušné

a morské prostredie. V záujme riešenia odstraňovania odpadu po spotrebe a jeho zodpovednej likvidácie je potrebné široké spektrum opatrení pre tabakové výrobky s filtrami, od rozšírenej zodpovednosti výrobcov po zníženie využívania jednorazových filtrov.

Or. en

Odôvodnenie

Podľa údajov predložených Európskou komisiou sú filtre na tabakové výrobky na druhom mieste medzi jednorazovými plastovými výrobkami prispievajúcimi k morskému odpadu (po plastových fľašiach). Zatiaľ čo v návrhu, ktorý predložila Komisia, sa riešia filtre na tabakové výrobky v ustanoveniach o rozšírenej zodpovednosti výrobcov tabakových výrobkov a o opatreniach na zvyšovanie povedomia, mal by sa návrh doplniť o ciele v oblasti znižovania spotreby cigaretových filtrov.

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh smernice

Odôvodnenie 12 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(12b) V smernici 94/62/ES, v znení zmenenom smernicou (EÚ) 2015/720, je stanovená povinnosť Komisie uskutočniť do mája 2017 legislatívnu kontrolu opatrení na zníženie spotreby veľmi ľahkých plastových tašiek, a to na základe ich vplyvu za celý životný cyklus. Komisia k tejto kontrole ešte neprišlo. Keďže takéto plastové tašky majú veľmi veľkú tendenciu vytvárať odpad, je vhodné zaviesť opatrenia na obmedzenie ich umiestňovania na trh s výnimkou tých spôsobov použitia, kde sú nevyhnutné. Veľmi ľahké plastové tašky by sa nemali umiestňovať na trh ako obal pre nebalené potraviny okrem prípadov, v ktorých si to vyžadujú hygienické dôvody, napríklad ako obal pre vlhké potraviny (ako v prípade surového mäsa, rýb či mliečnych výrobkov). Na všetky veľmi ľahké plastové tašky, na ktoré sa

obmedzenie v oblasti umiestňovania na trh nevzťahuje, sa nad'alej uplatňujú existujúce ustanovenia zavedené smernicou (EÚ) 2015/720.

Or. en

Odôvodnenie

Právne predpisy o znižovaní využívania plastových tašiek ponechali otvorené opatrenia na zníženie využívania veľmi ľahkých plastových tašiek, a to s doložkou o revízii. Týmto návrhom sa dáva možnosť pokročiť vpred v oblasti opatrení týkajúcich sa týchto tašiek, ktoré majú veľmi veľkú tendenciu vytvárať odpad a ku ktorým existujú alternatívy.

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh smernice Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou

(13) Medzi jednorazové plastové predmety, ktoré sú najviac nachádzané na plážach v Únii, patria uzávery a viečka z nápojových obalov, ktorých značná časť je vyrobená z plastu. Nápojové obaly, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami, by sa preto mali uvádzať na trh iba vtedy, ak spĺňajú osobitné požiadavky na dizajn výrobku, ktorými sa výrazne znižuje únik uzáverov a viečok nápojových obalov do životného prostredia. Pokiaľ ide o nápojové obaly, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami a obalmi, je táto požiadavka doplnkom k základným požiadavkám na zloženie obalov a na opätovne použiteľnú a obnoviteľnú, ako aj recyklovateľnú povahu obalov, ako sa stanovuje v prílohe II k smernici 94/62/EHS. Na uľahčenie súladu s požiadavkou na dizajn výrobkov a na zabezpečenie hladkého fungovania vnútorného trhu je potrebné vypracovať harmonizovanú normu prijatú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012⁴⁵, pričom súlad s touto normou by mal umožniť predpoklad zhody

Pozmeňujúci návrh

(13) Medzi jednorazové plastové predmety, ktoré sú najviac nachádzané na plážach v Únii, patria uzávery a viečka z nápojových obalov, ktorých značná časť je vyrobená z plastu. Nápojové obaly, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami, by sa preto mali uvádzať na trh iba vtedy, ak spĺňajú osobitné požiadavky na dizajn výrobku, ktorými sa výrazne znižuje únik uzáverov a viečok nápojových obalov do životného prostredia. Pokiaľ ide o nápojové obaly, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami a obalmi, je táto požiadavka doplnkom k základným požiadavkám na zloženie obalov a na opätovne použiteľnú a obnoviteľnú, ako aj recyklovateľnú povahu obalov, ako sa stanovuje v prílohe II k smernici 94/62/EHS. Na uľahčenie súladu s požiadavkou na dizajn výrobkov a na zabezpečenie hladkého fungovania vnútorného trhu je potrebné vypracovať harmonizovanú normu prijatú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012⁴⁵, pričom súlad s touto normou by mal umožniť predpoklad zhody

s uvedenými požiadavkami. Na vypracovanie harmonizovanej normy by sa mal naplánovať dostatočný čas a výrobcom by sa malo umožniť, aby prispôbili svoje výrobné reťazce vo vzťahu k uplatňovaniu požiadavky na dizajn výrobkov.

s uvedenými požiadavkami. Na vypracovanie harmonizovanej normy by sa mal naplánovať dostatočný čas a výrobcom by sa malo umožniť, aby prispôbili svoje výrobné reťazce vo vzťahu k uplatňovaniu požiadavky na dizajn výrobkov. ***V záujme zaistenia obehového využívania plastov je nutné ochrániť využívanie recyklovaných materiálov na trhu. Preto je vhodné zaviesť požiadavku na povinný minimálny obsah recyklovaných plastov v niektorých výrobkoch. Obaly na nápoje, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami, by sa potom mohli uvádzať na trh len v prípade, ak sú vyrobené s obsahom recyklovaného materiálu aspoň 25 %, a to od roku 2025.***

⁴⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12).

⁴⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12).

Or. en

Odôvodnenie

Mnohí aktéri v odvetví potravín a nápojov sa zaviazali vyrábať plastové fľaše obsahujúce aspoň 25 % recyklovaných plastov. Je dôležité podporovať tento záväzok prijatý priemyselným odvetvím, ktoré je priamo zapojené do celkového riešenia významného problému morského odpadu.

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh smernice
Odôvodnenie 13 a (nové)

(13a) Ekodizajn plastov a plastových výrobkov zohľadňujúcich požiadavky na opätovné využívanie a recykláciu už od prípravnej fázy je kľúčový pre obehové hospodárstvo a prispieje ku zníženiu vytvárania odpadu. Preto je dôležité, aby sa zásada ekodizajnu rozšírila tak, aby zahŕňala všetky skupiny výrobkov prostredníctvom vhodnej regulácie výrobkov. Preto je nutné opatrenia uvedené v tejto smernici doplniť revíziou a posilnením základných požiadaviek uvedených v smernici 94/62/ES v znení pozmenenom smernicou (EÚ) 2018/852^{1a}. Na tento účel by Komisia mala prísť do konca roka 2020 s návrhom zohľadňujúcim relatívne vlastnosti rôznych obalových materiálov na základe posúdenia celého životného cyklu a riešiacim najmä prevenciu a dizajn v záujme obehovosti.

^{1a} Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/852 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov (Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2018, s. 141).

Or. en

Odôvodnenie

Inovácia v oblasti dizajnu výrobkov zameraná na to, aby sa nevytváral plastový odpad, je jedným z hlavných cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť.

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh smernice
Odôvodnenie 14

Text predložený Komisiou

(14) Určité jednorazové plastové výrobky končia v životnom prostredí v

PE623.714v01-00

Pozmeňujúci návrh

(14) Určité jednorazové plastové výrobky končia v životnom prostredí v

16/42

PR\1155806SK.docx

dôsledku nevhodnej likvidácie prostredníctvom kanalizačného systému alebo iného nevhodného uvoľnenia do životného prostredia. Jednorazové plastové výrobky, ktoré sa často likvidujú prostredníctvom kanalizačného systému alebo ktoré sa inak nevhodne likvidujú, by mali podliehať požiadavkám na označovanie. Označenie by malo informovať spotrebiteľov o vhodných možnostiach likvidácie a/alebo o možnostiach likvidácie odpadu, ktorým sa treba vyhnúť a/alebo o negatívnych vplyvoch odpadu na životné prostredie v dôsledku nevhodnej likvidácie. Komisia by mala byť splnomocnená na stanovenie harmonizovaného formátu pre označovanie a pritom by v prípade potreby mala otestovať vnímanie navrhovaného označenia reprezentatívnymi skupinami spotrebiteľov, aby sa zabezpečilo, že je účinné a ľahko pochopiteľné.

dôsledku nevhodnej likvidácie prostredníctvom kanalizačného systému alebo iného nevhodného uvoľnenia do životného prostredia. **Okrem toho môžu spôsobovať výrazné škody na kanalizačných siet'ach upchávaním čerpadiel a blokovaním potrubia.** Jednorazové plastové výrobky, ktoré sa často likvidujú prostredníctvom kanalizačného systému alebo ktoré sa inak nevhodne likvidujú, by mali podliehať požiadavkám na označovanie. Označenie by malo informovať spotrebiteľov o vhodných možnostiach likvidácie a/alebo o možnostiach likvidácie odpadu, ktorým sa treba vyhnúť a/alebo o negatívnych vplyvoch odpadu na životné prostredie **a hospodárstvo** v dôsledku nevhodnej likvidácie. **Komisia by mala zohľadňovať odvetvové dobrovoľné dohody prijaté v záujme jednoznačných pravidiel označovania na to, aby bolo možné spotrebiteľov informovať, napríklad prostredníctvom loga, o tom či výrobok je alebo nie je recyklovateľný.** Komisia by mala byť splnomocnená na stanovenie harmonizovaného formátu pre označovanie a pritom by v prípade potreby mala otestovať vnímanie navrhovaného označenia reprezentatívnymi skupinami spotrebiteľov, aby sa zabezpečilo, že je účinné a ľahko pochopiteľné.

Or. en

Odôvodnenie

Niekoľko druhov jednorazových plastov, napríklad vlhčené obrúsky, filtre na tabakové výrobky a bavlnené vatové tyčinky môžu skončiť v kanalizačnej sieti kvôli nevhodným praktikám v oblasti ich likvidácie. Vo väčšine prípadov dnešné čistiarne odpadových vôd jednorazové plasty odstraňujú. Kombinované kanalizačné výpuste však môžu viesť k ich priamemu vypusteniu do prostredia a časť týchto plastov sa teda môže dostať do vodných plôch s negatívnym vplyvom na životné prostredie. Pozri aj odôvodnenie k pozmeňujúcemu návrhu predloženému k článku 7 ods. 2.

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh smernice

Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou

(15) Pokiaľ ide o jednorazové plastové výrobky, pre ktoré neexistujú ľahko dostupné vhodné a udržateľnejšie alternatívy, by členské štáty mali v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ zaviesť aj systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu s cieľom pokryť náklady na nakladanie s odpadom a čistenie odpadu, ako aj náklady na opatrenia na zvyšovanie povedomia zamerané na predchádzanie vzniku takého odpadu a zníženie jeho množstva.

Pozmeňujúci návrh

(15) Pokiaľ ide o jednorazové plastové výrobky, pre ktoré neexistujú ľahko dostupné vhodné a udržateľnejšie alternatívy, by členské štáty mali v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ zaviesť aj systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu s cieľom pokryť náklady na nakladanie s odpadom a čistenie odpadu, ***kde by sa mala uplatňovať spoločná zodpovednosť***, ako aj náklady na opatrenia na zvyšovanie povedomia zamerané na predchádzanie vzniku takého odpadu a zníženie jeho množstva ***prostredníctvom boja proti nesprávnemu správaniu spotrebiteľov***.

Or. en

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenie k článku 8 ods. 2.

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh smernice

Odôvodnenie 16

Text predložený Komisiou

(16) Veľká časť plastov v rámci morského odpadu, ktorá pochádza z nepoužívaného, strateného a vyradeného rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty, naznačuje, že v existujúcich právnych požiadavkách⁴⁶ sa neposkytujú dostatočné stimuly na vrátenie takéhoto rybárskeho výstroja na pobrežie na účely zberu a spracovania. Systém nepriamych poplatkov, ktorý sa pripravuje v rámci právnych predpisov Únie o prístavných zberných zariadeniach na vyloženie odpadu z lodí, odoberá lodiam stimul na

Pozmeňujúci návrh

(16) Veľká časť plastov v rámci morského odpadu, ktorá pochádza z nepoužívaného, strateného a vyradeného rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty, naznačuje, že v existujúcich právnych požiadavkách⁴⁶ sa neposkytujú dostatočné stimuly na vrátenie takéhoto rybárskeho výstroja na pobrežie na účely zberu a spracovania. ***Niektoré opatrenia už naopak sú uvedené v nariadení Rady (ES) č. 1224/2009, najmä v rámci povinnosti kapitána rybárskeho plavidla Únie oznámiť do 24 hodín príslušnému orgánu***

vypúšťanie svojho odpadu do mora a zaručuje právo na vyloženie. Uvedený systém by však mal byť doplnený o ďalšie finančné stimuly pre rybárov, aby svoj odpadový rybársky výstroj doviezli na pobrežie, aby sa tak zabránilo prípadnému zvýšeniu nepriameho poplatku za odpad, ktorý sa má zaplatiť. Vzhľadom na to, že plastové súčasti rybárskeho výstroja majú vysoký recyklačný potenciál, členské štáty by mali v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ zaviesť rozšírenú zodpovednosť výrobcu za rybársky výstroj obsahujúci plasty s cieľom uľahčiť separovaný zber odpadového rybárskeho výstroja a financovať riadne nakladanie s takýmto rybárskym výstrojom, najmä pokiaľ ide o recykláciu.

svojho vlajkového členského štátu akékoľvek straty rybárskeho výstroja, ktorý nemožno vytriahnuť. Nariadením (ES) č. 1224/2009 sa však takéto straty rybárskeho výstroja nesledujú konzistentne. Okrem toho, systém nepriamych poplatkov, ktorý sa pripravuje v rámci právnych predpisov Únie o prístavných zberných zariadeniach na vyloženie odpadu z lodí, odoberá lodiam stimul na vypúšťanie svojho odpadu do mora a zaručuje právo na vyloženie. Uvedený systém by však mal byť doplnený o ďalšie finančné stimuly pre rybárov, aby svoj odpadový rybársky výstroj doviezli na pobrežie, aby sa tak zabránilo prípadnému zvýšeniu nepriameho poplatku za odpad, ktorý sa má zaplatiť. Vzhľadom na to, že plastové súčasti rybárskeho výstroja majú vysoký recyklačný potenciál, členské štáty by mali v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ zaviesť rozšírenú zodpovednosť výrobcu za rybársky výstroj obsahujúci plasty s cieľom uľahčiť separovaný zber odpadového rybárskeho výstroja a financovať riadne nakladanie s takýmto rybárskym výstrojom, najmä pokiaľ ide o recykláciu. Tieto systémy by mali umožňovať modulované finančné príspevky na výstroj navrhnutý na opätovné použitie a recykláciu, v súlade s požiadavkami smernice 2008/98/ES.

⁴⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009, smernica 2000/59/ES a smernica 2008/98/ES.

⁴⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009, smernica 2000/59/ES a smernica 2008/98/ES.

Or. en

Odôvodnenie

Návrh doplní a posilní súčasne európske právne predpisy venované rybárskemu vybaveniu, a to nielen zabezpečením údajov o stratách rybárskeho vybavenia, ale aj zavedením rozšírenej zodpovednosti výrobcov za rybárske vybavenie obsahujúce plast.

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh smernice Odôvodnenie 18

Text predložený Komisiou

(18) S cieľom predísť vzniku odpadu a iným nevhodným spôsobom likvidácie, ktoré vedú k vzniku morského odpadu obsahujúceho plasty, je potrebné, aby boli spotrebiteľia náležite informovaní o najvhodnejších dostupných možnostiach likvidácie odpadu a/alebo o možnostiach likvidácie odpadu, ktorým sa treba vyhnúť, o najlepších postupoch, pokiaľ ide o likvidáciu odpadu, a o environmentálnom vplyve zlých postupov likvidácie odpadu, ako aj o plastovom obsahu v určitých jednorazových plastových výrobkoch a rybárskom výstroji. Od členských štátov by sa preto malo vyžadovať, aby prijali opatrenia na zvýšenie povedomia s cieľom zabezpečiť, že takéto informácie sa poskytnú spotrebiteľom. Takéto informácie by nemali mať propagačný obsah podporujúci používanie jednorazových plastových výrobkov. Členské štáty by mali mať možnosť vybrať si najvhodnejšie opatrenia založené na povahe výrobku alebo na jeho použití. Výrobcovia jednorazových plastových výrobkov a rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty by mali znášať náklady na opatrenia na zvyšovanie povedomia v rámci ich povinnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcu.

Pozmeňujúci návrh

(18) S cieľom predísť vzniku odpadu a iným nevhodným spôsobom likvidácie, ktoré vedú k vzniku morského odpadu obsahujúceho plasty, je potrebné, aby boli spotrebiteľia náležite informovaní o najvhodnejších dostupných možnostiach likvidácie odpadu a/alebo o možnostiach likvidácie odpadu, ktorým sa treba vyhnúť, o najlepších postupoch, pokiaľ ide o likvidáciu odpadu, a o environmentálnom vplyve zlých postupov likvidácie odpadu, ako aj o plastovom obsahu v určitých jednorazových plastových výrobkoch a rybárskom výstroji **a o dostupných alternatívach, ktoré už sú na trhu**. Od členských štátov by sa preto malo vyžadovať, aby prijali opatrenia na zvýšenie povedomia s cieľom zabezpečiť, že takéto informácie sa poskytnú spotrebiteľom. Takéto informácie by nemali mať propagačný obsah podporujúci používanie jednorazových plastových výrobkov. Členské štáty by mali mať možnosť vybrať si najvhodnejšie opatrenia založené na povahe výrobku alebo na jeho použití. Výrobcovia jednorazových plastových výrobkov a rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty by mali znášať náklady na opatrenia na zvyšovanie povedomia v rámci ich povinnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcu.

Or. en

Odôvodnenie

Ak Európska únia chce znížiť mieru používania jednorazových plastových výrobkov, je nutné spotrebiteľov lepšie informovať o existujúcich alternatívach.

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh smernice

Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou

(19) V smernici 2008/98/ES sa stanovujú všeobecné minimálne požiadavky na systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu. Tieto požiadavky by sa mali uplatňovať na systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu, ktoré sa stanovujú v tejto smernici. V tejto smernici sa však stanovujú dodatočné požiadavky na rozšírenú zodpovednosť výrobcu, napríklad požiadavka, aby výrobcovia určitých jednorazových plastových výrobkov znášali náklady na **čistenie odpadu**.

Pozmeňujúci návrh

(19) V smernici 2008/98/ES sa stanovujú všeobecné minimálne požiadavky na systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu. Tieto požiadavky by sa mali uplatňovať na systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu, ktoré sa stanovujú v tejto smernici. V tejto smernici sa však stanovujú dodatočné požiadavky na rozšírenú zodpovednosť výrobcu, napríklad požiadavka, aby výrobcovia určitých jednorazových plastových výrobkov znášali náklady na **opatrenia na zvyšovanie povedomia**.

Or. en

Odôvodnenie

V tomto právnom predpise by sa mali stanoviť ustanovenia o spoločnej zodpovednosti za pokrytie nákladov na čistenie odpadu, ak je problémom nesprávne správanie spotrebiteľov.

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh smernice

Odôvodnenie 20

Text predložený Komisiou

(20) Medzi predmety morského odpadu, ktoré sa najviac nachádzajú na plážach v Únii, patria nápojové fľaše, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami. Je to spôsobené neúčinnými systémami separovaného zberu a nízkou účasťou spotrebiteľov v týchto systémoch. Je potrebné podporovať účinnejšie systémy separovaného zberu, a preto by sa mal stanoviť minimálny cieľ v oblasti separovaného zberu, pokiaľ ide o nápojové fľaše, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami. Členské štáty by mali byť

Pozmeňujúci návrh

(20) Medzi predmety morského odpadu, ktoré sa najviac nachádzajú na plážach v Únii, patria nápojové fľaše (**s uzávermi a viečkami**), ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami. Je to spôsobené neúčinnými systémami separovaného zberu a nízkou účasťou spotrebiteľov v týchto systémoch. Je potrebné podporovať účinnejšie systémy separovaného zberu, a preto by sa mal stanoviť minimálny cieľ v oblasti separovaného zberu, pokiaľ ide o nápojové fľaše, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami. Členské štáty by

schopné dosiahnuť tento minimálny cieľ stanovením cieľov v oblasti separovaného zberu pre nápojové fľaše, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami, v rámci systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu alebo zavedením systémov vratných záloh, alebo akýmkoľvek iným opatrením, ktoré považujú za vhodné. To bude mať priamy pozitívny vplyv na mieru zberu, kvalitu zbieraných materiálov a kvalitu recyklovaných materiálov, čo ponúkne možnosti pre podniky pôsobiace v oblasti recyklácie a trh s výrobkami s recyklovaným obsahom.

mali byť schopné dosiahnuť tento minimálny cieľ stanovením cieľov v oblasti separovaného zberu pre nápojové fľaše, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami, v rámci systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu alebo zavedením systémov vratných záloh **alebo automatizovaných systémov zberu**, alebo akýmkoľvek iným opatrením, ktoré považujú za vhodné. **Tento minimálny cieľ v oblasti zberu by mala sprevádzať požiadavka na konkrétny podiel recyklovaných surovín v platových fľašiach, aby sa zaistilo, že zvýšený objem vyzbieraného plastu bude opätovne použitý alebo recyklovaný, a teda vrátený do obehového hospodárstva.** To tak bude mať priamy pozitívny vplyv na mieru zberu **a recyklácie**, kvalitu zbieraných materiálov a kvalitu recyklovaných materiálov, čo ponúkne **nové** možnosti pre podniky pôsobiace v oblasti recyklácie a trh s výrobkami s recyklovaným obsahom.

Or. en

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenie k článku 9.

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh smernice Článok 1 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Cieľom tejto smernice je **predchádzať** vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie, najmä na vodné prostredie a na ľudské zdravie, **a zmiernovať tento vplyv**, ako aj **podporiť prechod** na obehové hospodárstvo s inovačnými obchodnými modelmi, výrobkami a materiálmi, čo súčasne prispeje k efektívnemu fungovaniu vnútorného trhu.

Pozmeňujúci návrh

Cieľom tejto smernice je, **aby Únia zohrávala svoju úlohu pri riešení celosvetového problému morského odpadu spôsobeného plastom, a to predchádzaním a zmiernením** vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie, najmä na vodné prostredie a na ľudské zdravie, ako aj **podporou prechodu** na obehové hospodárstvo s inovačnými obchodnými modelmi, výrobkami a

materiálmi, čo súčasne prispeje k efektívnemu fungovaniu vnútorného trhu.

Or. en

Odôvodnenie

Zámer návrhu by mal byť viditeľnejší: Európska únia sa na celosvetovej produkcii morského odpadu podieľa relatívne malou časťou, keďže sa v nej spotrebúva zhruba 16 % celosvetovej spotreby jednorazových plastových výrobkov. Môže však zohrávať významnú úlohu pri hľadaní riešenia a spustení pozitívnej špirály tým, že pôjde príkladom.

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh smernice

Článok 3 – odsek 1 – bod 2

Text predložený Komisiou

2. „jednorazový plastový výrobok“ je výrobok, ktorý je vyrobený úplne alebo čiastočne z plastu a ktorý v rámci svojho životného cyklu **nie** je **viacnásobne** koncipovaný, navrhnutý alebo umiestnený na trh tak, **že sa vráti výrobcovi na opätovné naplnenie alebo opätovné použitie na ten istý účel, na ktorý bol koncipovaný;**

Pozmeňujúci návrh

2. „jednorazový plastový výrobok“ je výrobok, ktorý je vyrobený úplne alebo čiastočne z plastu a ktorý v rámci svojho životného cyklu je koncipovaný, navrhnutý alebo umiestnený na trh tak, **aby sa použil iba raz, alebo ktorý sa reálne používa pred vyhodnením iba raz;**

Or. en

Odôvodnenie

Pozitívne vymedzenie prináša v porovnaní so štandardným vymedzením právnu istotu. Toto pokrýva dve hypotézy: 1. výrobky, ktoré sú navrhnuté tak, aby sa použili iba raz (aj ak sa fakticky používajú opätovne niekoľkokrát), a 2. výrobky, ktoré by bolo možné použiť niekoľkokrát, ale v skutočnosti sa používajú len raz.

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh smernice

Článok 3 – odsek 1 – bod 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2a. „veľmi ľahké plastové tašky“ sú ľahké plastové tašky podľa vymedzenia uvedeného v článku 3 bode 1d smernice 94/62/ES;

Or. en

Odôvodnenie

Vymedzenie odkazuje na pozmeňujúce návrhy zavádzajúce túto kategóriu výrobkov do pôsobnosti tejto smernice a konkrétnejšie k článku 5 o obmedzeniach uvádzania na trh.

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh smernice

Článok 3 – odsek 1 – bod 14 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

14a. „tabakové výrobky“ sú tabakové výrobky podľa vymedzenia uvedeného v článku 2 bode 4 smernice 2014/40/EÚ;

Or. en

Odôvodnenie

Vymedzenie odkazuje na pozmeňujúci návrh pridávajúci túto kategóriu výrobkov do článku 4 smernice o znížení spotreby. Životaschopné alternatívy sú k dispozícii a majú potenciál nahradiť celulózoové tabakové filtre obsahujúce plasty. Tieto alternatívy sú voči životnému prostrediu priaznivé a biologicky rozložiteľné. Ešte ich však nezačal využívať tabakový priemysel.

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh smernice

Článok 4 – odsek 1 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na **dosiahnutie výrazného zníženia** spotreby jednorazových plastových výrobkov

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na **to, aby do ... [štyri roky po konečnom termíne na transponovanie tejto smernice]**

uvedených v časti A prílohy na ich území **do ... [šesť rokov po konečnom termíne na transponovanie tejto smernice]**.

dosiahli výrazné zníženie spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti A prílohy na ich území. **Členské štáty prijímú plány na dosiahnutie tohto zníženia zahŕňajúce konkrétne kvantitatívne ciele v oblasti zníženia a prijímané opatrenia. Plány sa predkladajú Komisii a v prípade potreby aktualizujú. Komisia môže k prijatým plánom vydať odporúčania.**

Or. en

Odôvodnenie

Časový plán stanovený pre členské štáty je inšpirovaný časovým plánom uvedeným v smernici z 29. apríla 2015 o ľahkých plastových taškách. Plánujú sa však úpravy s pružnejším časovým rámcom zohľadňujúce to, že členské štáty aktuálne nemajú údaje o opatreniach na zníženie spotreby obalov na potraviny a plastových pohárov. Štyri roky sú dostatočná lehota na to, aby členské štáty dosiahli na svojom území presné ciele v oblasti znižovania uvedené v článku 4.

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh smernice Článok 4 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Komisia **môže prijať** vykonávací akt, v ktorom sa stanoví metodika výpočtu a overenia výrazného zníženia spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v odseku 1. Vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

Pozmeňujúci návrh

2. Komisia **prijme** vykonávací akt, v ktorom sa stanoví metodika výpočtu a overenia výrazného zníženia spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v odseku 1 **do ... [12 mesiacov pred konečným termínom na transponovanie tejto smernice]**. Vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

Or. en

Odôvodnenie

Vykonávací akt, v ktorom sa stanoví metodika, je potrebný pre riadne vykonávanie cieľa v oblasti zníženia.

Článok 4a

Znižovanie tvorby odpadu z tabakových výrobkov po ich spotrebe

Členské štáty prijmú tieto opatrenia na zníženie škôd spôsobovaných odpadom z tabakových výrobkov a najmä filtrami na tabakové výrobky obsahujúcimi plast:

- a) prijmú a budú uplatňovať rozšírenú zodpovednosť výrobcu v súlade s článkom 8 vyžadujúcu od výrobcov financovanie správcovských organizácií založených a riadených nezávisle od výrobcu a zameraných na predchádzanie vzniku, znížovanie objemu a zmierňovanie dôsledkov odpadu z tabakových výrobkov, najmä odpadu z jednorazových plastových výrobkov vrátane filtrov, ktoré sú súčasťou tabakových výrobkov alebo ktoré sú uvádzané na trh na účely použitia spolu s tabakovými výrobkami, ako aj iných etáp životného cyklu tabakových výrobkov, ak je to možné;***
- b) stanovia ciele v oblasti zníženia pre plastové filtre na tabakové výrobky s cieľom obmedziť vytváranie odpadu po ich spotrebe, a to takto: o 50 % do roku 2025 a o 80 % do roku 2030, v porovnaní s úrovňami z roku 2014, a to s cieľom napokon tieto filtre nahradiť alternatívnymi filtrami priaznivými pre životné prostredie;***
- c) rozšíria existujúce právne predpisy a daňové politiky uplatňované na tabakové výrobky a ich predaj o opatrenia zamerané na postupné zníženie využívania jednorazových plastových výrobkov, ktoré sú súčasťou tabakových výrobkov alebo ktoré sú uvádzané na trh na účely použitia spolu s tabakovými***

výrobkami, vrátane filtrov;

d) **prijmú legislatívne a iné hospodárske opatrenia na riešenie environmentálnych škôd.**

Or. en

Odôvodnenie

Podľa údajov predložených Európskou komisiou sú filtre na tabakové výrobky na druhom mieste medzi jednorazovými plastovými výrobkami prispievajúcimi k morskému odpadu (po plastových fľašiach). Zatiaľ čo v návrhu, ktorý predložila Komisia, sa riešia filtre na tabakové výrobky v ustanoveniach o rozšírenej zodpovednosti výrobcov tabakových výrobkov a o opatreniach na zvyšovanie povedomia, spravodajkyňa chce zájsť ďalej a navrhuje široké spektrum opatrení, ako napríklad ciele v oblasti znižovania spotreby filtrov na tabakové výrobky.

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh smernice

Článok 6 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa jednorazové plastové výrobky uvedené v časti C prílohy, ktoré majú uzávery a viečka so značnou časťou vyrobenou z plastu, mohli uvádzať na trh len za predpokladu, že uzávery a viečka ostanú pripevnené k obalu počas fázy používania výrobku.

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa jednorazové plastové výrobky uvedené v časti C prílohy, ktoré majú uzávery a viečka so značnou časťou vyrobenou z plastu, mohli uvádzať na trh len za predpokladu, že uzávery a viečka ostanú pripevnené k obalu počas fázy používania výrobku. ***V prípade sýtených nápojov sa však nevyžaduje, aby uzávery a viečka zostali pripevnené k obalu, pričom táto výnimka podlieha hodnoteniu a preskúmaniu uvedenému v článku 15.***

Or. en

Odôvodnenie

Uzávery a viečka, ktoré zostávajú pripevnené k fľaši, existujú pre niektoré spôsoby použitia, Komisiu predložené posúdenie vplyvov však neobsahuje posúdenie toho, či sú vhodné pre všetky obaly na nápoje. V súčasnosti napríklad nie je k dispozícii žiadne riešenie pre sýtené nápoje, keďže neumožňujú riadne odtlakovanie.

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh smernice

Článok 6 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1a. Členské štáty zaistia, aby do roku 2025 boli výrobky uvedené v odseku 1 vyrábané s obsahom recyklovaných materiálov aspoň na úrovni 25 %.

Do roku 2022 Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými stanoví metodiku výpočtu obsahu recyklovaných materiálov. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2 tejto smernice.

Or. en

Odôvodnenie

Mnohí aktéri v odvetví potravín a nápojov sa zaviazali vyrábať plastové fľaše obsahujúce aspoň 25 % recyklovaných plastov. Je dôležité podporovať tento záväzok prijatý priemyselným odvetvím, ktoré je priamo zapojené do celkového riešenia významného problému morského odpadu.

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh smernice

Článok 7 – odsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

c) prítomnosť plastov vo výrobku.

c) prítomnosť plastov vo výrobku
a prípadne dostupnosť alternatív;

Or. en

Odôvodnenie

Dôležitá informácia, ktorá môže mať vplyv na rozhodovanie spotrebiteľov.

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh smernice

Článok 7 – odsek 1 – písmeno c a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ca) prítomnosť látok vzbudzujúcich veľmi veľké obavy (SVHC) uvedených na povol'ovacom zozname podľa nariadenia REACH vo výrobku.

Or. en

Odôvodnenie

Je dôležité informovať spotrebiteľov o prítomnosti toxického látky vo výrobku.

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh smernice

Článok 7 – odsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Komisia do ... [12 mesiacov pred konečným termínom na transponovanie tejto smernice] prijme vykonávací akt, v ktorom sa stanovujú špecifikácie označení uvedených v odseku 1. Vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

2. Komisia do ... [12 mesiacov pred konečným termínom na transponovanie tejto smernice] prijme vykonávací akt, v ktorom sa stanovujú špecifikácie označení uvedených v odseku 1, **a zohľadní pri tom odvetvové dobrovoľné dohody stanovujúce pravidlá označovania informujúce spotrebiteľov prostredníctvom loga o tom, či výrobok je alebo nie je recyklovateľný.** Vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

Or. en

Odôvodnenie

Vo svojej analýze predchádzajúcej zverejneniu svojho vykonávacieho aktu musí Komisia zohľadňovať dobrovoľné dohody zavedené v niektorých priemyselných odvetviach na podporu jednoznačného a čitateľného označovania, napríklad v prípade vlhčených obrúskov.

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh smernice

Článok 8 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa pre všetky jednorazové plastové výrobky uvedené v časti E prílohy, ktoré sú uvedené na trh Únie, zaviedli systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa rozšírenej zodpovednosti výrobcu v smernici 2008/98/ES.

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa pre všetky jednorazové plastové výrobky uvedené v časti E prílohy, ktoré sú uvedené na trh Únie, zaviedli systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa rozšírenej zodpovednosti výrobcu v smernici 2008/98/ES. **V prípade jednorazových plastových výrobkov, na ktoré sa vzťahuje smernica 94/62/ES, členské štáty zabezpečia, aby systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu boli zavedené do 31. decembra 2024.**

Or. en

Odôvodnenie

V záujme zaistenia právnej jednoznačnosti by sa termín na zavedenie systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov obalov tam, kde takéto systémy ešte neexistujú, mal zosúladiť s príslušným časovým plánom podľa smernice o obaloch a odpadoch z obalov, ako sa dohodlo pri nedávnej revízii právnych predpisov EÚ o odpadoch (balík o obehovom hospodárstve) a stanovilo v smernici (EÚ) 2018/852.

Pozmeňujúci návrh 32

Návrh smernice

Článok 8 – odsek 2 – pododsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Znášané náklady nesmú presiahnuť náklady potrebné na poskytovanie týchto služieb nákladovo efektívnym spôsobom a určujú ich dotknuté subjekty transparentným spôsobom. Náklady na čistenie odpadu sú obmedzené na normálne činnosti bežne uskutočňované orgánmi verejnej moci alebo v ich mene a nepokrývajú odpad, ktorý bol vyčistený z mora alebo z riek. Komisia zverejní po

konzultácii s členskými štátmi usmernenia o rozdeľovaní nákladov na čistenie odpadu, ktoré sa pokrývajú v rámci systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu.

Or. en

Odôvodnenie

Týmto návrhom Komisia prekračuje zásadu „znečisťovateľ platí“ a zavádza výhradnú zodpovednosť výrobcu výrobku za prepravu, spracovanie a čistenie odpadu z morí a pláží. Spravodajkyňa sa domnieva, že finančná zodpovednosť za znášanie nákladov na čistenie odpadu, keď je problémom nesprávne správanie spotrebiteľa, by mala byť spoločná.

Pozmeňujúci návrh 33

Návrh smernice Článok 8 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa v prípade rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty, ktorý sa uvádza na trh Únie, zaviedli systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa rozšírenej zodpovednosti výrobcu v smernici 2008/98/ES.

Pozmeňujúci návrh

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa v prípade rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty, ktorý sa uvádza na trh Únie, zaviedli systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa rozšírenej zodpovednosti výrobcu v smernici 2008/98/ES. **Členské štáty zaistia, aby tieto systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu dosiahli v prípade rybárskeho výstroja do roku 2025 cieľ v oblasti recyklácie na úrovni aspoň 15 %. V záujme dosiahnutia tohto cieľa môžu členské štáty navyše vyžadovať okrem iného to:**

- a) **aby sa v rámci týchto systémov zriadili systémy vratných záloh na podporu vracania starého, nepoužívaného alebo nepoužiteľného rybárskeho výstroja všade okrem malých prístavov bez personálu a vzdialených prístavov;**
- b) **aby tieto systémy zahŕňali programy monitorovania, sledovania a oznamovania; a**
- c) **aby sa z týchto systémov hradili**

**operácie na vylovovanie strateného
výstroja.**

Or. en

Odôvodnenie

V záujme zaistenia čo najúčinnějšíeho znižovania tvorby morského odpadu z rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty by členské štáty mali mať povinnosť zaviesť systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu za rybárske vybavenie obsahujúce plasty, vrátane cieľa v oblasti recyklácie rybárskeho výstroja na úrovni 15 % do roku 2025. Tento cieľ je dosiahnuteľný, ak zohľadníme najlepšie postupy Islandu, kde v roku 2006 dosiahli recyklačný cieľ pre siete na úrovni 45 % a dnes sa odhaduje 85 % podiel obnovy sietí aj vlasčov.

Pozmeňujúci návrh 34

Návrh smernice

Článok 9 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) zriadiť **systém** vratných záloh alebo

Pozmeňujúci návrh

a) zriadiť **systémy** vratných záloh alebo **systémy automatizovaného zberu, alebo**

Or. en

Odôvodnenie

Rozhodovanie členských štátov alebo regiónov o tom, či zriadia systém záloh alebo nie, by sa nemalo znemožniť. Sú možné aj iné systémy, napríklad automatizovaný zber s bonusom za vrátenie v podobe nákupného kupónu alebo zľavy pre spotrebiteľa.

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh smernice

Článok 10 – odsek 1 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ba) vplyv nevhodného spôsobu likvidácie týchto výrobkov na kanalizačnú sieť.

Or. en

Odôvodnenie

Kanalizačná sieť nie je len potenciálnou cestou niektorých jednorazových plastov do životného prostredia. Býva tiež výrazne poškodzovaná nevhodným spôsobom likvidácie odpadu. Je nutné dosiahnuť, aby si to spotrebitelia uvedomovali.

Pozmeňujúci návrh 36

Návrh smernice

Článok 13 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno a a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

aa) údaje o uvádzaní výrobkov uvedených v časti F prílohy na trh a o ich separovanom zbere, a to s cieľom preukázať pokrok na ceste k dosiahnutiu cieľov stanovených v článku 9;

Or. en

Odôvodnenie

Na posúdenie plnenia cieľa v oblasti separovaného zberu je nutné ziskávať relevantné údaje.

Pozmeňujúci návrh 37

Návrh smernice

Článok 13 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno a b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ab) množstva morského odpadu pochádzajúceho z výrobkov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, s cieľom monitorovať účinky prijatých opatrení;

Or. en

Odôvodnenie

Množstvá morského odpadu pochádzajúceho z výrobkov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, sa musia overovať prioritne.

Pozmeňujúci návrh 38

Návrh smernice

Článok 13 – odsek 1 – pododsek 1 – písmeno a c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ac) údaje o jednorazových plastových výrobkoch uvedených v častiach E a G prílohy, ktoré sa každoročne uvádzajú na trh Únie, s cieľom monitorovať ich spotrebu v Únii;

Or. en

Odôvodnenie

Nepotrebuje odôvodnenie.

Pozmeňujúci návrh 39

Návrh smernice

Článok 15 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. Komisia vykoná hodnotenie tejto smernice do ... [*šest'* rokov po konečnom termíne na transponovanie tejto smernice]. Toto hodnotenie musí byť založené na dostupných informáciách v súlade s článkom 13. Členské štáty poskytnú Komisii akékoľvek ďalšie informácie potrebné na účely hodnotenia a prípravy správy uvedenej v odseku 2.

1. Komisia vykoná hodnotenie tejto smernice do ... [*päť* rokov po konečnom termíne na transponovanie tejto smernice]. Toto hodnotenie musí byť založené na dostupných informáciách v súlade s článkom 13. Členské štáty poskytnú Komisii akékoľvek ďalšie informácie potrebné na účely hodnotenia a prípravy správy uvedenej v odseku 2.

Or. en

Odôvodnenie

5 rokov je dostatok času na to, aby Komisia uskutočnila hodnotenie (a v prípade potreby revíziu) na základe správ, ktoré majú predložiť členské štáty a ktoré majú obsahovať hlavné údaje týkajúce sa jednorazových plastových predmetov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, najmä tých, ktoré podliehajú opatreniam na zníženie spotreby uvedeným v článku 4.

Pozmeňujúci návrh 40

Návrh smernice

Článok 15 – odsek 3 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) sa dosiahol dostatočný vedecký a technický pokrok a či sa vypracovali kritériá alebo normy pre biologickú rozložiteľnosť v morskom prostredí vzťahujúce sa na jednorazové plastové výrobky v rámci rozsahu pôsobnosti tejto smernice a ich jednorazové náhrady, **s cieľom v prípade potreby určiť, ktoré výrobky už nemusia podliehať obmedzeniam týkajúcim sa uvádzania na trh.**

Pozmeňujúci návrh

c) sa dosiahol dostatočný vedecký a technický pokrok a či sa vypracovali kritériá alebo normy pre biologickú rozložiteľnosť **a rozpad** v morskom prostredí vzťahujúce sa na jednorazové plastové výrobky v rámci rozsahu pôsobnosti tejto smernice a ich jednorazové náhrady.

Or. en

Odôvodnenie

Nejde len o to, aby sme poznali biologickú rozložiteľnosť jednorazových plastov v mori, v prípade ktorej neexistujú žiadne jednoznačné vedecké štúdie zohľadňujúce vplyv morských prúdov, morskej soli a hĺbky morského dna na biologickú rozložiteľnosť, ale aj o zvázenie schopnosti rozpadu jednorazových plastov pred tým, než sa dostanú do riek, morí a oceánov.

Pozmeňujúci návrh 41

Návrh smernice

Príloha I – časť A – zarážka 2 a (nová)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- **Tabakové výrobky s filtrami obsahujúcimi plasty a filtre obsahujúce plasty predávané na použitie v kombinácii s tabakovými výrobkami**

Or. en

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenie k pozmeňujúcemu návrhu 9 (odôvodnenie 12a) a k pozmeňujúcemu návrhu 31 (nový článok 8a).

Pozmeňujúci návrh 42

Návrh smernice

Príloha I – časť B – zarážka 1 a (nová)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- ***Veľmi ľahké plastové tašky, ako sú vymedzené v článku 3 bod 1d smernice 94/62/ES, okrem prípadov, keď sú nevyhnutné z hygienických dôvodov***

Or. en

Odôvodnenie

Povinné opatrenia na zníženie používania ultraľahkých plastových tašiek hrúbky menšej než 15 mikrónov nie sú súčasťou aktuálnej smernice o ľahkých plastových taškách (smernica (EÚ) 2015/720). So zreteľom na úspešné vykonávanie tohto právneho predpisu a rýchlu zmenu správania spotrebiteľov vo väčšine členských štátov, kde sa plastové tašky na miestach predaja spoplatnili, by sa mal vyslať jednoznačný signál zákazu, pokiaľ ide o kategóriu ultraľahkých plastových tašiek, s výnimkou tých, ktoré plnia medzi supermarketom a domácnosťou hygienickú funkciu.

Pozmeňujúci návrh 43

Návrh smernice

Príloha I – časť D – zarážka 3 a (nová)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

- ***Balíky od slaných pochutín a sladkostí;***

Or. en

Odôvodnenie

V prípade balíkov od slaných pochutín a sladkostí, čo je štvrtý najbežnejší predmet, ktorý možno nájsť v európskych moriach, môžu zákonodarcovia stanoviť požiadavky na označovanie ako dodatočné opatrenia dopĺňajúce tie, s ktorými sa už v legislatívnom návrhu počíta: rozšírená zodpovednosť výrobcu a kampane na zvyšovanie povedomia.

Pozmeňujúci návrh 44

Návrh smernice

Príloha I – časť E – zarážka 5

Text predložený Komisiou

— Tabakové výrobky s filtrami a filtre predávané na použitie v kombinácii s tabakovými výrobkami

Pozmeňujúci návrh

— Tabakové výrobky s filtrami **obsahujúcimi plasty** a filtre **obsahujúce plasty** predávané na použitie v kombinácii s tabakovými výrobkami

Or. en

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenie k pozmeňujúcemu návrhu 9 (odôvodnenie 12a).

Pozmeňujúci návrh 45

Návrh smernice

Príloha I – časť G – zarážka 8

Text predložený Komisiou

— Ľahké plastové tašky, ako **sa vymedzujú** v článku 3 **bode 1c)** smernice 94/62/ES

Pozmeňujúci návrh

— Ľahké plastové tašky, ako **sú vymedzené** v článku 3 **bod 1c.** smernice 94/62/ES, **a veľmi ľahké plastové tašky, ako sú vymedzené v článku 3 bod 1d. uvedenej smernice**

Or. en

Odôvodnenie

V prípade ľahkých a veľmi ľahkých plastových tašiek, ktoré v členských štátoch nepodliehajú obmedzujúcim opatreniam, je dôležité stanoviť opatrenia v oblasti environmentálnej uvedomelosti spotrebiteľov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Kontext

„Doba plastová“ – spravodajkyňa nie je ani nechce byť historičkou, ale možno práve takto by mohla našu dobu charakterizovať.

Plast vyvinuli v polovici 19. storočia, od začiatku 50. rokov sa vyrába hromadne a za posledných 15 rokov jeho výroba exponenciálne rastie: viac než 8 miliárd ton za ani nie 65 rokov¹, viac než 6 miliárd ton odpadu – to číslo je desivé.

Táto „všetkovyhadzujúca“ spoločnosť mení naše oceány na obrovský smetiak, pričom plasty (polovica na jedno použitie, štvrtina z rybárskeho výstroja) predstavujú 85 % morského znečistenia. Ide teda o 15 600 ton vyhodенých plastov, ktoré každoročne znečisťujú európske vody, 26 600 ton ak k tomu pripočítame rybárske vybavenie².

V Európe každoročne do mora pritečie 150 000 ton plastov³. Na celosvetovej úrovni je situácia ešte viac znepokojivá – do oceánov sa každoročne vyhadzuje 8 miliónov ton.

Ak s tým nič neurobíme, v roku 2050 bude v našich oceánoch viac plastu než rýb. Týka sa to celej morskej fauny – korytnačiek, vtákov, veľrýb, rýb, kôrovcov. Všetky tieto tvory sa dusia plastom, čo má škodlivý vplyv na ich prežitie a zatiaľ ešte nezistený vplyv na ľudské zdravie.

Komisia preberá vedenie

Toto konštatovanie – na rozdiel od zmeny klímy – nikto nespochybňuje a 28 mája viedlo Európsku komisiu ku zverejneniu jej legislatívneho návrhu, ktorý sa týka jednorazových plastov.

Zavádza sa súbor opatrení, ktorý sa opiera o iniciatívy niektorých členských štátov alebo regiónov, ktoré má doplniť, prekonať a zharmonizovať začlenením do celkového prístupu Únie, teda smernice (EÚ) 2015/720 o znížení spotreby ľahkých plastových tašiek, stratégie pre plasty, akčného plánu pre obehové hospodárstvo a revidovaných právnych predpisov v oblasti odpadu.

Komisia sa zamerala na desať hlavných zdrojov makroplastov, ktoré sa nachádzajú v európskych moriach a na európskych plážach a ktoré predstavujú 70 % morského odpadu.

Celosvetová výzva, ktorá zahŕňa ambiciózne a stupňované opatrenia

- zakázať jednorazové plasty na úrovni EÚ, ak existujú alternatívy. Týka sa to deviatich výrobkov: príborov (vidličky, nože, lyžice, jedálne paličky) a tanierov, vatových tyčiniek, slamiek, miešadiel na nápoje a paličiek na balóny (čl. 5).

¹ R. Geyer, J. Jambeck, K. Lavender, univerzitná štúdia, Production, use, and fate of all plastics ever made. *Science Advances*, roč. 3, č. 7, 2017.

² Európska komisia, dokument *posúdenie vplyvu - Znižovanie morského odpadu: opatrenia týkajúce sa jednorazových plastov a rybárskeho výstroja* (SWD(2018) 254 final) z 28 mája 2018, časť 1, s. 10.

³ *ibid.*, časť 1, s. 10

- ponechať členským štátom možnosť výberu medzi nástrojmi na výrazné zníženie spotreby jednorazových plastov, ku ktorým sa alternatívy vyvíjajú: obaly na potraviny a poháre na nápoje (čl. 4). Systém, ktorý sa osvedčil plánovaným zákazom ľahkých plastových tašiek s hrúbkou 50 mikrónov alebo menej.¹

- zaistiť, aby sa do roku 2025 aspoň 90 % fliaš na nápoje dostalo do separovaného zberu (čl. 9)

- rozšíriť systém zodpovednosti výrobcu (čl. 8) na všetky kategórie výrobkov, na ktoré sa vzťahuje smernica, s výnimkou hygienických vložiek, tampónov a tampónových aplikátorov. Táto rozšírená zodpovednosť bude pokrývať finančné náklady na zber, čistenie znečistenia a opatrenia na zvyšovanie povedomia verejnosti (čl. 10).

- stanoviť požiadavky na označovanie/etikety pre tri kategórie výrobkov: hygienické vložky a tampóny, vlhčené utierky a plastové balóny (čl. 7).

Podľa odhadov Komisie prinesie táto smernica výhody pre životné prostredie aj pre hospodárstvo. Umožní zabrániť vzniku environmentálnych škôd, pričom náklady na ne by do roku 2030 dosiahli 22 miliárd EUR², a spotrebiteľom umožní ušetriť až 6,5 miliardy EUR³ pri adaptačných nákladoch výrobcov odhadovaných na 3,2 miliardy EUR⁴. Iba minimalistický scenár (možnosť 2a), ktorý by sa obmedzoval na dobrovoľné opatrenia podnikov a informačné kampane, by viedol ku strate pracovných miest⁵. Naopak, podľa iných predložených scenárov, ktoré sú viac naklonené inovácii, by sa mohlo 30 000 až 50 000 pracovných miest vytvoriť⁶.

Priority spravodajkyne

Spravodajkyňa tento ambiciózny návrh Komisie veľmi víta, pričom tento návrh je celkom v súlade s verejnou mienkou: 95 % Európanov považuje za potrebné, dokonca až naliehavo nutné vo veci jednorazových plastov konať⁷.

Spravodajkyňa by však chcela, aby Komisia zašla v súlade s výsledkami svojej vlastnej analýzy vplyvov ešte ďalej. Okrem toho chce, aby sa zverejnila štúdia redigovaná konzultačnou spoločnosťou Eunomia, z ktorej uvedená analýza vychádza.

1. Konečne určiť **kvantitatívne ciele v oblasti znižovania používania obalov na potraviny a pohárov na nápoje**. To sú dva výrobky, v prípade ktorých už alternatívy sú na trhu. Keďže však neexistujú relevantné údaje z členských štátov, spravodajkyňa uprednostnila prispôbený časový plán. Referenčnou smernicou je smernica o ľahkých plastových

¹ Podľa článku 4 ods. 1a písm. b) smernice 2015/720 z 29. apríla 2015, ktorou sa mení smernica 94/62/ES, pokiaľ ide o zníženie spotreby ľahkých plastových tašiek, „od 31. decembra 2018 sa ľahké plastové tašky nebudú na mieste predaja tovaru alebo výrobkov poskytovať zdarma, pokiaľ sa nevykonajú rovnako účinné nástroje.“

² Európska komisia, Jednorazové plasty: nové pravidlá EÚ na obmedzenie morského odpadu. Tlačová správa z 28. mája 2018.

³ Posúdenie vplyvu, op. cit., časť 1, s. 60

⁴ Tamže, časť 1, s. 60

⁵ Tamže, časť 1, s. 60

⁶ Tamže, časť 1, s. 60

⁷ Tamže, časť 1, s. 6

taškách z roku 2015, v ktorej sa počíta s harmonizovanými opatreniami v oblasti znižovania, a to v lehote 2 až 3 rokov po transpozícii do vnútroštátneho práva.

Spravodajkyňa sa domnieva, že lehota štyroch rokov stačí na to, aby sa členským štátom umožnilo stanoviť pre svoje územie presné ciele v oblasti znižovania, pokiaľ ide o výrobky uvedené v článku 4.

2. Separovaný zber plastových fliaš

Spravodajkyňa nie je celkom spokojná so znením článku 9 o **separovanom zbere plastových fliaš**. Tie pritom tvoria, spolu so zátkami, najpočetnejšiu kategóriu plastových odpadov, ktoré sa nachádzajú v mori (1/5 jednorazových plastov).

V niektorých členských štátoch sa síce zintenzívňuje diskusia o zavedení záloh na všetky plastové fľaše, spravodajkyňa však chce, aby možnosti zostali otvorenejšie. Členské štáty musia mať možnosť vybrať si najefektívnejší systém na to, aby tieto predmety mali obchodnú hodnotu a aby motivovali spotrebiteľov k ich vracaniu alebo k ich triedeniu v domácnosti.

Je to tiež veľmi recyklovateľný výrobok, v prípade ktorého Komisia stanovila cieľ v oblasti separovaného zberu do roku 2025 na úrovni 90 %. Spravodajkyňa navrhuje doplniť k povinnosti pripevnených uzáverov a viečok, ktorá je uvedená v článku 6, opatrenie týkajúce sa minimálneho obsahu recyklovaných materiálov pri výrobe plastových fliaš na rok 2025 na úrovni 25 %, ako sa k tomu toto odvetvie zaviazalo.

3. Postupovať podľa odporúčaní WHO týkajúcich sa cigariet s plastovým filtrom

Aj plastové filtre cigariet spravodajkyňu znepokojujú. Sú na druhom mieste medzi znečisťujúcimi druhmi plastu, ktoré sa bežne vyplavujú na európske pláže. Navrhuje pridať nový článok 4a s názvom Znižovanie tvorby odpadu z tabakových výrobkov po ich spotrebe.

V ňom sa okrem uplatnenia režimu rozšírenej zodpovednosti výrobcov tabakových výrobkov uvádza, že členské štáty musia stanoviť ciele v oblasti znižovania spotreby plastových filtrov v cigaretách o 50 % do roku 2025 a o 80 % do roku 2030.¹

Členské štáty by sa taktiež mali zaviazat', že zavedú systém zberu ohorkov cigariet. A okrem toho by sa mali inšpirovať talianskym vzorom a zaviesť odrádzajúce pokuty pre fajčiarov, ktorí ohorky cigariet odhadzujú na zem alebo do kanálov.

4. Spravodajkyňa sa domnieva, že Komisia naopak zašla príďaleko v oblasti tzv. **rozšírenej zodpovednosti výrobcu** uvedenej v článku 8.

Uznáva, že ide o významný nástroj environmentálnej politiky a súhlasí s ambíciou Komisie doplniť už existujúce opatrenia v právnych predpisoch o odpade. Inak však s odkazom na článok 8 ods. 1 rámcovej smernice 2008/98/ES konštatuje, že táto zodpovednosť v žiadnom prípade nepokrýva náklady na čistenie morí a pláží. V smernici 2018/852/ES o obaloch a odpadoch z obalov sa uvádza, že režimy rozšírenej

¹ Správa WHO nazvaná *Tobacco and its environmental impact: an overview*, 2017

zodpovednosti výrobcu je v prípade obalov nutné zaviesť najneskôr do 31.12.2024, teda o tri roky neskôr než ako sa uvádza v tomto návrhu. Mnoho subjektov sa na spravodajkyňu obrátilo s tým, že režim rozšírenej zodpovednosti výrobcu musí zostať primeraný.

5. **Začlenenie ultraľahkých plastových tašiek**

Vaša spravodajkyňa navrhuje, aby sa do zoznamu výrobkov podľa článku 5, ktoré podliehajú obmedzeniu, doplnili plastové tašky hrúbky menej než 15 mikrónov, na ktoré sa nevzťahuje smernica (EÚ) 2015/720 o znižovaní spotreby ľahkých plastových tašiek.

Spravodajkyňa sa domnieva, a to so zreteľom na rýchlu zmenu zvykov spotrebiteľov vo väčšine členských štátov, kde sa za plastové tašky začalo na miestach predaja platiť, že by sa mal vyslať jednoznačný signál zákazu kategórie ultraľahkých plastových tašiek, a to s výnimkou pre tie, ktoré plnia hygienickú funkciu.

6. **Rybárske vybavenie** je ďalšia téma, v ktorej by spravodajkyňa chcela uskutočniť zmeny. Konštatuje, že hoci niektoré ustanovenia práva Únie¹ už dnes počítajú s riešením znečistenia spôsobovaného sieťami a inými nástrojmi opustenými alebo stratenými na mori, absencia reálnej kontroly strát rybárskeho vybavenia na úrovni EÚ spôsobuje, že problém pretrváva. Viac než 30 % odpadu z rybárskych a rekreačných plavidiel, ktorý by sa mal doviezť do prístavu, sa do prístavu nedovezie a pravdepodobne končí v mori². Spravodajkyňa považuje za logické uplatňovať na výrobcov rybárskeho vybavenia systém rozšírenej zodpovednosti.

Do článku 8 ods. 3 dopĺňa cieľ v oblasti recyklácie na úrovni 15 %, pretože rovnako ako všetky robustné materiály aj rybárske vybavenie má veľký potenciál opätovného použitia a preto je potrebné doviezť ho do prístavu. Realistický cieľ so zreteľom na najlepšie postupy, najmä islandské: recyklácie na úrovni 45 % stanovená od roku 2006, dnes prehodnotená na spätné získavanie 85 % vlasčov a sietí.³

Celková ambícia spravodajkyne je v súlade s postojmi vedcov a ministrov, s ktorými sa stretla pri príprave tejto správy: budúcnosť plastu, tohto zázračného výrobku, ktorý sa stal príliš znečisťujúcim materiálom, je mimo morí a oceánov a ďaleko od nich.

¹ V článku 48 nariadenia z 20. novembra 2009, ktorým sa zriaďuje systém Spoločenstva na kontrolu rybného hospodárstva, sa uvádza, že kapitán rybárskeho plavidla musí do 24 hodín oznámiť príslušnému orgánu svojho vlajkového štátu akúkoľvek stratu rybárskeho výstroja.

² Posúdenie vplyvu, op. cit., s. 12

³ http://iswa2015.org/assets/files/downloads/marine_litter3.pdf

PRÍLOHA: ZOZNAM SUBJEKTOV ALEBO OSÔB, KTORÉ SPRAVODAJKYNI POSKYTLI PODNETY

Tento zoznam bol vypracovaný absolútne dobrovoľne na základe výlučnej zodpovednosti spravodajkyne. Počas prípravy [návrhu správy/správy, pred jej prijatím vo výbore] prijala spravodajkyňa podnety od týchto subjektov alebo osôb:

Subjekt a/alebo osoba
Bureau européen de l'environnement
ClientEarth
Edana
Essenscia
EurEau
European Plastics Converters (EuPC)
Extended Producer Responsibility Alliance (EXPRA)
FoodDrinkEurope
Fostplus
Frans Timmermans, prvý podpredseda Európskej komisie pre lepšiu právnu reguláciu, medziinštitucionálne vzťahy, právny štát a Chartu základných práv
Friends of the Earth Europe
Go4Circle
Institut belge de l'Emballage
Jyrki Katainen, podpredseda Európskej komisie pre pracovné miesta, rast, investície a konkurencieschopnosť
Karmenu Vella, európsky komisár pre životné prostredie, námorné záležitosti a rybárstvo
Nestlé S.A.
Pack2Go Europe
Petcore Europe
Philippe De Backer, belgický štátny tajomník pre boj proti sociálnym podvodom, ochranu súkromia a Severné more, pri ministrovi pre sociálne veci a verejné zdravie
Plastics Europe
Plastics Recyclers Europe
Stále zastúpenie Rakúska pri Európskej únii
Rethink Plastic Alliance
Seas at risk
Sky
Suez S.A.
Surfrider Foundation Europe
Tetra Pack International S.A.
Zero Waste Europe